

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра фізіології людини і тварин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 14.10. 2018 р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ
ТА СВІТІ

підготовки – Магістра

спеціальності – 091 Біологія

освітньої програми (спеціалізації) – Лабораторна діагностика

Програма навчальної дисципліни «СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ ТА СВІТІ» підготовки магістра, галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», за освітньою програмою «Лабораторна діагностика».

Розробник: Пикалюк В. С., доктор медичних наук, професор кафедри фізіології людини і тварин.

Рецензент: Степанюк Я. В., кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри фізіології людини і тварин

протокол № 1 від 5.09. 2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (проф. Моренко А. Г.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією біологічного факультету

протокол № 1 від 12.09. 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету _____ (доц. Шварц Л. О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Для студентів денної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	09 Біологія, 091 Біологія, Лабораторна діагностика, Магістр	Нормативна
		Рік навчання: 5
Семестр: 9		
Лекції: 24 год.		
Практичні (семінарські): 20 год. Лабораторні: немає Індивідуальні: немає		
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 68 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Кількість годин/кредитів 120/4		

Таблиця 2

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	09 Біологія, 091 Біологія, Лабораторна діагностика, Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання: 6
		Семестр: 11
		Лекції: 10 год.
		Практичні (семінарські): 6 год. Лабораторні: немає Індивідуальні: немає
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 90 год.
		Консультації: 14 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни “Система охорони здоров’я в Україні та світі” є поглиблення знань студентів щодо організації медичного забезпечення населення в умовах функціонування сучасної системи охорони здоров’я в Україні та світі.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Система охорони здоров’я в Україні та світі” є:

- а) засвоєння теоретичних основ, сучасних принципів, закономірностей і правових засад громадського здоров’я та системи його охорони;
- б) засвоєння методів визначення та аналізу основних показників громадського здоров’я у взаємозв’язку з чинниками, що на нього впливають;
- в) ознайомлення з принципами оцінки організації та якості надання різних видів медичної допомоги та санітарно-епідеміологічного забезпечення благополуччя населення в умовах реформування галузі охорони здоров’я;
- г) засвоєння принципів розробки заходів задля покращання здоров’я населення та окремих його контингентів;
- д) засвоєння принципів розробки управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення діяльності закладів охорони здоров’я.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях: аналізувати доцільність впровадження різних моделей первинної медичної допомоги; здійснювати розробку управлінських рішень, спрямованих на покращання здоров’я населення та оптимізацію медичної допомоги. Крім того, студенти знатимуть особливості систем управління та складових частин процесу управління; організацію та зміст роботи медичних закладів і лікарів основних спеціальностей.

Кількість годин – 120, кредитів – 4.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Для студентів денної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин, відведених на			
		Лек.	Практ. (семінарські)	Сам. робота	Конс.
Змістовий модуль 1. Системи охорони здоров'я світу					
Тема 1. Система охорони здоро­в'я (ОЗ) – мета, завдання, принципи організації.	7	2	2	3	-
Тема 2. Державна система охорони здоров'я. Організація охорони	11	2	2	6	1

здоров'я Великобританії.					
Тема 3. Страхова система охорони здоров'я: централізована (Франція).	11	2	2	6	1
Тема 4. Страхова система охорони здоров'я: децентралізована (Німеччина).	11	2	2	6	1
Тема 5. Страхова система охорони здоров'я: змішана (Японія).	11	2	2	6	1
Тема 6. Ринкова або приватна система охорони здоров'я. Організація охорони здоров'я у США.	11	2	2	6	1
Тема 7. Система охорони здоров'я країн Скандинавії (Північної Європи).	11	2	2	6	1
Тема 8. Система охорони здоров'я країн СНД.	10	2	2	6	-
Разом за модулем 1	83	16	16	45	6
Змістовий модуль 2. Система охорони здоров'я в Україні					
Тема 9. Система охорони здоров'я України – вчора, сьогодні.	11	2	2	6	1
Тема 10. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я України.	11	2	2	6	1
Тема 11. ВООЗ – мета, завдання, структура.	7	2	-	5	-
Тема 12. Самоврядування в медицині. Діяльність світової федерації українських лікарських товариств (СФУЛТ). ВУЛТ.	8	2	-	6	-
Разом за модулем 2	37	8	4	23	2
Всього годин	120	24	20	68	8

Таблиця 4

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин, відведених на			
		Лек.	Практ. (семінарські)	Сам. робота	Конс.
Змістовий модуль 1. Системи охорони здоров'я світу					
Тема 1. Система охорони здоров'я – мета, завдання, принципи організації.	24	2	2	18	2
Тема 2. Державна система охорони здоров'я. Організація охорони здоров'я Великобританії.	25	2	2	18	3

Тема 3. Страхова система охорони здоров'я: централізована (Франція), децентралізована (Німеччина), змішана (Японія).	23	2	-	18	3
Тема 4. Ринкова або приватна система охорони здоров'я. Організація охорони здоров'я у США.	23	2	-	18	3
Разом за модулем 1	95	8	4	72	11
Змістовий модуль 2. Система охорони здоров'я в Україні					
Тема 5. Система охорони здоров'я в Україні – вчора, сьогодні, завтра.	25	2	2	18	3
Разом за модулем 2	25	2	2	18	3
Всього годин	120	10	6	90	14

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні.

Таблиця 5

Для студентів денної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Системи охорони здоров'я в світі.	3
2.	Види медичної допомоги. Організація амбулаторно-поліклінічної допомоги міському та сільському населенню. Сімейна медицина та її значення в системі медичної допомоги населенню.	4
3.	Організація медичної допомоги населенню. Види медичної допомоги. Номенклатура закладів охорони здоров'я.	2
4.	Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності.	2
5.	Зміст і організація роботи сімейного лікаря та закладів сімейної медицини.	2
6.	Організація стаціонарної медичної допомоги міському та сільському населенню.	2
7.	Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності. Стаціонарозамінні форми надання	2

	медичної допомоги.	
8.	Організація медичної допомоги сільському населенню.	2
9.	Організація акушерсько-гінекологічної допомоги. Репродуктивне здоров'я.	2
10.	Організація та зміст роботи закладів, що надають акушерсько-гінекологічну допомогу.	2
11.	Організація медичної допомоги дитячому населенню.	
12.	Організація та зміст роботи дитячих поліклінік і лікарень, облік та аналіз їх діяльності.	2
13.	Організація екстреної (швидкої) медичної допомоги.	3
14.	Аналіз діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги.	2
15.	Організація експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.	2
16.	Методика експертизи тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення.	3
17.	Організація експертизи стійкої втрати працездатності.	2
18.	Стандартизація та оцінка якості медичної допомоги населенню.	4
19.	Методика проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населення	2
20.	Організація медико-соціального забезпечення населення літнього віку. Паліативна та хоспісна допомога.	2
21.	Організація діяльності санітарно-епідеміологічної служби.	2
22.	Заклади санітарно-епідеміологічної служби, зміст їх діяльності.	2
23.	Аналіз чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я.	4
24.	Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.	4
25.	Правові засади охорони здоров'я.	4
26.	Організація медичного забезпечення потерпілих від аварії на Чорнобильській АЕС.	3
27.	Менеджмент та лідерство в охороні здоров'я.	4
	Разом	68 год.

Таблиця 6

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Системи охорони здоров'я в світі.	4
2.	Види медичної допомоги. Організація амбулаторно-поліклінічної допомоги міському та сільському населенню. Сімейна медицина та її значення в системі медичної допомоги населенню.	4
3.	Організація медичної допомоги населенню. Види медичної допомоги. Номенклатура закладів охорони здоров'я.	4

4.	Організація та зміст роботи амбулаторно-поліклінічних закладів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності.	4
5.	Зміст і організація роботи сімейного лікаря та закладів сімейної медицини.	4
6.	Організація стаціонарної медичної допомоги міському та сільському населенню.	4
7.	Організація та зміст роботи стаціонарів різних рівнів, облік і аналіз їх діяльності. Стаціонарозамінні форми надання медичної допомоги.	4
8.	Організація медичної допомоги сільському населенню.	3
9.	Організація акушерсько-гінекологічної допомоги. Репродуктивне здоров'я.	3
10.	Організація та зміст роботи закладів, що надають акушерсько-гінекологічну допомогу.	3
11.	Організація медичної допомоги дитячому населенню.	3
12.	Організація та зміст роботи дитячих поліклінік і лікарень, облік та аналіз їх діяльності.	3
13.	Організація екстреної (швидкої) медичної допомоги.	3
14.	Аналіз діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги.	3
15.	Організація експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.	3
16.	Методика експертизи тимчасової втрати працездатності, порядок її здійснення.	3
17.	Організація експертизи стійкої втрати працездатності.	3
18.	Стандартизація та оцінка якості медичної допомоги населенню.	4
19.	Методика проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населення	3
20.	Організація медико-соціального забезпечення населення літнього віку. Паліативна та хоспісна допомога.	3
21.	Організація діяльності санітарно-епідеміологічної служби.	3
22.	Заклади санітарно-епідеміологічної служби, зміст їх діяльності.	2
23.	Аналіз чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я.	4
24.	Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.	3
25.	Правові засади охорони здоров'я.	4
26.	Організація медичного забезпечення потерпілих від аварії на Чорнобильській АЕС.	3
27.	Менеджмент та лідерство в охороні здоров'я.	3
	Разом	90 год.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 7

Для студентів денної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Поточний контроль (max = 40 балів)										Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2		
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	

Таблиця 8

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Поточний контроль (max = 40 балів)			Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	МКР 1	МКР 2	
T 1	T 2	T 5			
12	15	13	30	30	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання теоретичної підготовки

Таблиця 9

Для студентів денної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
2	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення понять недостатні.
3	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення.
4	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні медичні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять.

Таблиця 10

Для студентів заочної форми навчання галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», освітньої програми «Лабораторна діагностика»

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення медичних понять недостатні,

	характеризує загальні ознаки медичних об'єктів.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та термінів, нечітко формулює висновки.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення медичних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть медичних явищ і процесів; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента.
12 – 15	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з виснажливою повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні медичні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять.

Практичні (семінарські) заняття передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) проводиться письмово. Модульний зріз передбачає письмові відповіді на запитання, які складаються на основі лекційного курсу, практичних (семінарських) занять і питань, які виносяться на самостійне опрацювання. "Ціна" одного завдання визначається залежно від кількості завдань в роботі. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за одну модульну контрольну роботу – *30 балів* (загалом 60 балів за дві модульні контрольні роботи).

Підсумковий контроль – екзамен. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає екзамен у формі *усного опитування*. При цьому на екзамен виносяться *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання екзамену

потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. У відомості та індивідуальному навчальному плані студента в графі «оцінка за національною шкалою» робиться відповідний запис.

Успішно складений екзамен, якщо студент:

- захистив практичну роботу;
- досконало знає і розуміє теоретичний матеріал;
- дає чіткі, повні та аргументовані відповіді на поставлені запитання;
- вміє застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності;
- орієнтується в додаткових питаннях.

Екзамен вважається нескладеним, якщо студент:

- регулярно не атестувався з дисципліни протягом семестру;
- не здав заплановану практичну роботу з курсу;
- проявляє досить поверхнєве та одностороннє розкриття теми;
- не відповідає на додаткові запитання;
- не вміє використовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних задач.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України IV рівня акредитації /За заг. ред. В.Ф. Москаленка. – К.: Книга плюс, 2010, – 328 с.
2. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я /Під заг. ред. Ю.В.Вороненка, В.Ф.Москаленка. – Тернопіль: “Укрмедкнига”, 2000. – 680 с.
3. Голяченко О.М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я. – Київ: ВСВ «Медицина», 2011. – 208 с.
4. Громадське здоров'я : національний підручник / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузєва [та ін.]; ред.: В. Ф. Москаленко; МОЗ України; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. – 3-тє вид. – Вінниця: Нова книга, 2013. – 560 с., іл., табл.
5. Москаленко В.Ф. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст. Монографія. – К.: „Книга плюс”, 2008. – 320с.
6. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / за ред. В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 200 с.
7. Тестові завдання із соціальної медицини, організації охорони здоров'я та біостатистики. /За ред. проф. Огнєва В.А. – Харків: «Майдан», 2005 . – 304 с.
8. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (для студентів стоматологічних факультетів вищих навчальних закладів України IV рівня акредитації)/ За редакцією В.Ф.Москаленка. – К.: Книга плюс, 2010. – 328 с.
9. Москаленко В.Ф. Системы здравоохранения: современный контекст . – К.: «Книга- плюс», 2012. – 320 с.

10. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи / Л. А. Чепелевська, О. Р. Ситенко, В. В. Бедний [та ін.] ; за ред. В. В. Лазоришинця. – Київ : 2014. – 607 с. : іл., табл.
11. Охорона здоров'я в Україні: організація та законодавче забезпечення : монографія / А. І. Козаченко, В. М. Пашков, В. П. Лисак [та ін.] ; за загальною ред. : В. П. Лисака, В. М. Пашкова, І. А. Голованової. – Київ : МОРІОН, 2014. – 335 с. : іл., табл.
12. Семигіна Т. В. Аналіз політики охорони здоров'я : навчальний посібник / Т. В. Семигіна. – К. : НаУКМА, 2012. – 479 с. : табл., іл.
13. Попченко Т.П. Реформування сфери охорони здоров'я в Україні: організаційне, нормативно-правове та фінансово-економічне забезпечення. – К. : НІСД, 2012. – 96 с.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Здоров'я населення як медико-соціальна проблема. Фактори, що впливають на стан здоров'я населення.
2. Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Особливості демографічних показників у різних регіонах світу, окремих країнах і в Україні.
3. Методика вивчення та оцінка основних демографічних показників. Аналіз демографічних ситуацій.
4. Тенденції та особливості окремих видів захворюваності та травматизму в різних регіонах та країнах світу.
5. Типи систем організації охорони здоров'я.
6. Модель системи охорони здоров'я України. Основні риси, переваги та недоліки. Принципи організації охорони здоров'я.
7. Поняття про медичне страхування, його мета та зміст. Особливості медичного страхування в окремих країнах та перспективи впровадження страхової медицини в Україні.
8. Державна система охорони здоров'я. Організація охорони здоров'я Великобританії.
9. Страхова система охорони здоров'я: централізована (Франція).
10. Страхова система охорони здоров'я: децентралізована (Німеччина).
11. Страхова система охорони здоров'я: змішана (Японія).
12. Ринкова або приватна система охорони здоров'я. Організація охорони здоров'я у США.

13. Система охорони здоров'я країн СНД.
14. Система охорони здоров'я України. Рівні організації ОЗ: первинна, вторинна, третинна.
15. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я України. Поняття про медичне страхування.
16. Сімейна медицина та її значення в системі ООЗ.
17. Види медичної допомоги. Організація амбулаторно-поліклінічної допомоги міському та сільському населенню.
18. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги. Репродуктивне здоров'я.
19. Організація медичної допомоги дитячому населенню.
20. Організація екстреної (швидкої) медичної допомоги.
21. Організація експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.
22. Організація медико-соціального забезпечення населення літнього віку. Паліативна та хоспісна допомога.
23. Заклади санітарно-епідеміологічної служби, зміст їх діяльності.
24. Надання медичної допомоги спеціалізованим групам населення. Диспансеризація.
25. Фармацевтичне забезпечення роботи системи ОЗ.
26. Організація стоматологічної служби в системі ОЗ.
27. Епідемія захворювань, що передається статевим шляхом. Медико-соціальні аспекти.
28. Система медичної освіти. Підготовка лікаря та медичного працівника у світі та Україні.
29. Правові засади охорони здоров'я. Управлінські структури в системі ОЗ. Її регіональні особливості.
30. Самоврядування в медицині, СФУЛТ. Лікарські каси.